

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਪੂਰ ਜੇ. ਜੇ.

ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਲਦਾਨਾ, ਕੋਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਦਿੱਲੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਬਨਾਮ

ਸ. ਅਮਰਜੋਤ ਸਿੰਘ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 68 ਆਫ 1953

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਆਰਟੀਕਲ 226—ਅਧੀਨ ਲਿਖਤਾਂ— ਵਿਕਲਪਿਕ ਰੀਮ ਈਡੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ— ਸੀ^ਕਸਟਮ^ ਏ ਸੀਐਫ (1878 ਦੀ VTII ~ ~)—ਸ~ ਈਕਸ਼ਨ- 188 ਅਤੇ 190 —ਕੀ afford ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਕੁਲੈਕਟਰ। ਨੇ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਚੱਟਾਨ-ਨਮਕ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 188 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਤੇ 50.000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ। ਏ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀ ਕਸ ਟੈਮਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਅ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਿੱਟ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਕਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਪਾਈ-ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀ ਕਸ ਟੈਮਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 188 ਅਤੇ 190 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਚੌੜੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ।

ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ! ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਮਿਤੀ 9 ਸਤੰਬਰ 1953 ਨੂੰ

ਸੀ. ਡਬਲਯੂ. 99-ਡੀ/53 ਵਿਚ ਮਿਤੀ 9 ਸਤੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 31
ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

732 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੋਲ. VII ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ।

ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਤੇ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ, ਕੇ.ਐਸ.ਥਾਪਰ ਅਤੇ ਆਰ.ਪਟਨਾਇਕ

ਨਿਰਣਾ

ਕਪੂਰ। ਜੇ. ਇਹ ਫੈਸਲਾ- 1953 ਦੇ ਦੋ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 68 ਅਤੇ 71 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਮਿਤੀ 9 ਸਤੰਬਰ 1953 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਮਕ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 50,000 ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 55 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰਾਕ-ਸਾਲਟ ਦੀਆਂ 55 ਵੈਗਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 1,00,000 ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੱਥਰੀ ਦਾ ਲੂਣ ਛੱਡਦਾ ਹੈ।

ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 68 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਫਰਮ ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1700, ਡਫਰਿਨ ਬ੍ਰਿਜ, ਮੇਰੀ ਗੇਟ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫਰਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤਕ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫਰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਖਾ ਦਫਤਰ ਸਨ। ਉਸਨੇ 18 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਚੀਫ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ, ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 28 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੀ ਚਿੱਠੀ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ:-

ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ,

ਮਸਜਿਦ ਬੰਦਰ ਰੋਡ,

ਬੰਬਈ-3.

ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਟਰੋਲਰ,

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ,

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਰੀ - ਮਾਨ ਜੀ,

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ: -

1. ਪੈਨ
2. ਸੁਪਾਰੀ
3. ਪਯਾਜ
4. ਲੈਸਨ
5. ਅਦਕ .
6. ਬਦਾਮ
7. ਕਿਸਮਿਸ਼
8. ਸਾਈਬ
9. ਸਰਦਾ
10. ਖੁਰਮਾਨੀ
11. ਅੰਗੂਰ
12. ਮਾਲਟਾ
13. ਹੰਜੀਰ
14. ਅਲੂ ਬੁਖਾਰਾ
15. ਖੁਸ਼ਟਾ
16. ਤਾਜ ਪਤ
17. ਲਾਲ ਮਿਰਚ
18. ਜੈਫਲ
19. ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ
20. ਧਨੀਆ
21. ਜ਼ੀਰਾ

»

- ਸ੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਾਲ - 22. ਧਨੀਆ ਦੀ ਬੀਜ
 ਦਾਨਹਾ, ਸੈਂਟਰਲ - 23. ਹਿੰਗ
 ਐਕਸਾਈਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਦੇ 24. ਸਾਂਦੇਵ (ਸੈਂਦਾ) ਮਿੱਠਾ
 ਕਰਨਲ ਲੈਕਟਰ 25. ਮੇਥੀ
 V. 26. ਡੰਡਾਸਾ
 ਸ: ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 27. ਸਮੇਲ
 28. ਗੁਲੇ-ਏ-ਬਨਫਸ਼ਾ
 ਕਪੂਰ, ਜੇ. 29. ਗੁਲੇ-ਏ-ਗੁਲਾਬ
 30. ਗੁਲੇ-ਏ-ਕਜ਼ਬਾਨ
 31. ਗੁਲੇ-ਏ-ਜੂਫਾ
 32. ਬੈਦਾਰਾ
 33. ਮਾਲਤੀ
 34. ਮਜੀਠ
 35. ਬਡਾ ਅਰਵਾਦ
 ਛੋਟੀ ਜਵਾਬ ਦੀ ਉਮੀਦ.

ਪੰਜਾਬ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ
 ਵਫ਼ਾਦਾਰ। ਪ੍ਰ.

(ਐਸ.ਡੀ.) :- ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ।

ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਲੇਖ ਨੰਬਰ 24 ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੇਦੇਵਾ (ਸੈਂਦਾ) ਮਿੱਠਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਲਈ ਇੱਕ ਗੁਜਰਾਤੀ ਨਾਮ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਬੰਬਈ ਦੇ ਇੱਕ ਪਤੇ ਤੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 7 ਮਾਰਚ 1953 ਨੂੰ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲੇਖ ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 24 ਬਾਅਦ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਖੇਵੜਾ ਤੋਂ ਰਾਕ ਲੂਣ ਦੀਆਂ 55 ਵੈਗਨਾਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਅਤੇ 2 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ-ਇਸ ਵਾਰ 34 ਵਿੱਚੋਂ; ਅਕਾਲੀ ਮਾਰਕਿਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਕਸਟਮਜ਼ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ 55 ਵੈਗਨ ਸ਼ੇਨਦੇਵ (ਸੈਂਡਾ) ਮਿੱਠਾ, ਭਾਵ, ਰੋਕ-ਸਾਲਟ, ਇੱਕ ਕਰੈਡਿਟ ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਾਮਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਵੈਗਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਲੈਂਡ ਕਸਟਮ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੈ" ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਕਸਟਮ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਕਸਟਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ।

ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦਨਹਾ, ਕਰਨਲ "ਸ਼ੇਨਦੇਵ (ਸੈਂਦਾ) ਮਿਠਾ" ਸਬਦ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ "ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ" ਵੈਗਨ ਦੇ ਸੇਨ ਦੇ ਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਟੈਲੀਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਗ੍ਰਾਮ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨੇ 38 ਅਤੇ 39 'ਤੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਕਸਟਮ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 34, ਅਕਾਲੀ ਮਾਰਕੀਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਕਈ ਮੈਮੋ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਯਾਤ/ਨਿਰਯਾਤ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕਸਟਮ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਰੌਕ-ਸਾਲਟ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਮੀਮੋ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਯਾਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਯਾਤ/ਨਿਰਯਾਤ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (2)। ਆਯਾਤਕ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ: —

- (1) ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ;
- (2) ਇਨਵੋਇਸ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ;
- (3) ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ
- (4) ਜੇਕਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਇਕਦਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਪੱਤਰ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 40 ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

16 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਬੰਬਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਤੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 4 ਜੁਲਾਈ ਦੇ 55 ਮੈਮੋ ਰੈਂਡਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ 9 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਸਨ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਉਸਦਾ ਬਚਾਅ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੀ: -

“ਤੁਹਾਡੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡੇ ਵਿੱਚ 'ਰੋਕ ਸਾਲਟ*' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਟਾਕਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਆਈਟਮ OGL XXVI ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ, ਅਰਥਾਤ, ਸਾਡੀ ਚਿੱਠੀ, ਮਿਤੀ 18 ਫਰਵਰੀ, 1953, ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦੇ ਜਵਾਬ, - ਉਸਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ R&I 925G/ ਰਾਹੀਂ ਬਦਲੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੱਥੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। 472, ਮਿਤੀ 7 ਮਾਰਚ 1953

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ 37 ਆਈਟਮਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ Im ਪੋਰਟ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ 37 ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਨਦੇਵ (ਸੈਂਦਾ) ਮੀਠਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 24। ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ OGL XXVI ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਪੱਤਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਆਈਟਮ।*"

ਉਸ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਪੋਰਟ/ਐਕਸ ਪੋਰਟ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਂਦੇਵ (ਸੈਂਦਾ) ਮੀਠਾ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਬਦ ਸੀ ਜੋ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬੰਬਈ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਉਸਨੇ 28 ਜੁਲਾਈ 1953, ਜੋ ਕਿ 27 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੈ, ਸਰਟੀਓਰਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

1953 ਦਾ ਤਿਓਨ ਨੰਬਰ 78-0। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ

ਸ਼ਾਂਦੇਵ (ਸਿੰਦਾ) ਮਿਠੋ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਕਸਟਮ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਹ ਮੈਮੋਰੈਂਡਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਲੈਕਟਰ, ਲੈਂਡ ਕਸਟਮਜ਼ ਲਈ ਹੈ। ਮਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ, ਕਿ ਮਾਲ ਅਟਾਰੀ ਵਿਖੇ ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। . ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ "ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਬੇਰੋਕ ਅਤੇ ਬੇਰੋਕ ਸੀ" ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵੈਗਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਇੱਕ "" ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ।

29 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਨੂੰ ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ ਭੇਜੀ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਮੰਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ * ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਰਾਮਦਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਬੀ. ਲਾਲ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੇ ਕਥਿਤ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੀ.ਡੀ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ- ਨੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਦੇ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਗ IV-ਵਪਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 98 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਜੂਨ 1953 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸਦੇ ਆਯਾਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ

ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ (OGL) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ।

ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ 31 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 44 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ 16 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਕਿ ਸ. ਉਸ (ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਨੇ ਚੀਫ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਇੰਪੋਰਟਸ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਆਈਟਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਓਜੀਐਲ XXVI ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ (1) 18 ਫਰਵਰੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਸੀ। 37 ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਸ਼ਾਂਦੇਵ (ਸਿੰਦਾ) ਮਿੱਠਾ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਇਹ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, (2) ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ 37 ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 37 ਲੇਖਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਲਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, (3) ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਜਾਂ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਐਕਸਪੋਰਟ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1947, ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਾਂਦੇਵ (ਸੈਂਦਾ) ਮਿੱਠਾ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾਈ ਨਾਮ ਸੀ, (4) i ਕਿ ਚੀਫ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਤਰੁੱਟੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਕਿ 18 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਦੇਵ ਸਾਂਦਾ ਮਿੱਠਾ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ (5) ਮੁੱਖ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਲਤ ਸਲਾਹ ਆਯਾਤ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਸਲਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ।

ਰੁ. 50,000 “ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ- ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਲ* ਦਰ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਦਾਨਹਾ, ਕੋਲਨ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗਣਿਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਟਰਾਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਤੋਂ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਵਪਾਰ ਕੰਟਰੋਲ ਦਿੱਲੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

«•

4 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

14 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਟ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ (CWA 99-D of 1953) ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ।, ਮਿਤੀ 31 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਬੇਅਰਥ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ (1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (8) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ; (2) ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ; (3) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੰਬਰ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੇਨਦੇਵ (ਸਾਂਦਾ) ਮਿੱਠਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ; (4) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਯਾਤ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਲੂਣ ਦੀ ਇਮੂਰਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ; (5) ਕਿ ਆਯਾਤ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਲੂਣ ਦੀ ਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ; (6) ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ; (7) ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਕੋਹਲੀ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਲੈਕਟਰ ਆਫ ਲੈਂਡ ਕਸਟਮਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। (ਇਹ ਆਖਰੀ ਦੋਸ਼ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 9 'ਤੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ)। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇਣਾ ਯੋਗ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੇਨਦੇਵ (ਸੈਂਡਾ) ਮਿੱਠੇ ਦੀਆਂ 55 ਗੱਡੇ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਿਯਮ ਸੀ

ਸ੍ਰੀ; ਡਬਲਯੂ. ਸਾਲ-, ਸਰਕਟ ਦਾਨਹਾ ਦੁਆਰਾ '17 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਕਰਨਲ-ਬੈਚ, ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਸੈਟਰਲ ਦਾ ਲੈਕਟਰ ਹੋਵੇ।
ਟਰਾਲ ਆਬਕਾਰੀ,

- ਦਿੱਲੀ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ 24 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ

"• ਅਗਸਤ 1953, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਅ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ^ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 31 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਨੰਬਰ 139 ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਸ਼ਾਮਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੁਨਿਆਬੀ ਸੀ, ਨੇ ਗੁਜਰਾਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਲਈ ਸ਼ਬਦ. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਕ-ਸਾਲਟ ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੱਚਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫਾਰਮ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.

- (1) ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;
- (2) ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ;
- (3) ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

- (4) ਕਿ 5 ਵੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਾਲ-ਸਤੰਬਰ, 1952 ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ-ਦਾਨਹਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਲਮੋਟ ਨੇ ਸੈਟਰਲ ਲੈਕਟਰ ਲਈ ਆਮ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਮਾਲ ਟਰਾਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੀ ਦਰਾਮਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ *ਮੁਰਵ - ਰੱਬਾ* ਅਤੇ *ਗੁਲਕੰਦ*; S - A® 3 ^^
- (5) ਸਿੰਘ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਕ-ਸਾਲਟ ਕੰਨੂਰ ਜੇ ਉਸ ' 1 ' ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਸੀ ;
- (6) ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਵਿੱਚ ਚੱਟਾਨ-ਲੂਣ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਗੁਣ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ;
- (7) ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
- t (8) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 183 ਅਧੀਨ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ
- (9) ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪੰਨਾ 10 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: -

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਮੈਂ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ।"

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਸੀ ਅਤੇ *ਕਸਟਮ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ* ਬਨਾਮ *ਸੂਰਜਮੁੱਲ (1)* ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹੈਰੀਜ਼ ਸੀਜੇ, ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੀਜ਼ਰ ਤੋਂ ਸੀਜ਼ਰ ਤੱਕ ਦੀ ਅਪੀਲ" ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

U) AJK 1952 C«L, ਅਸੀਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਤੱਕ ਮਾਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਤੀਯੋਗ ਸੱਟ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਾਲ ਫਰਨੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ- ਕਪੂਰ, ਜੇ., ਰੁਪਏ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ। 1,00,000

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਟੋਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਉਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ 4 ਜੁਲਾਈ 1953 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 40 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਲੂਣ ਦੀ ਦਰਾਮਦ। ਜੋ ਕਿ ਦਰਾਮਦ/ਨਿਰਯਾਤ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਨਾਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 (8) ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਆਯਾਤ/ਨਿਰਯਾਤ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (2) ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਆਯਾਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਖ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

^^ —ਹੀਥਨ ਨੇ 16 ਜੁਲਾਈ 1953 (ਪੰਨਾ 41) ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਆਯਾਤਕ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜੁਬਾਨੀ ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਲ- ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦਾਨਗਾ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇੱਕ ਲੈਕਟਰ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਟਰਾਲ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਚ, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ (ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ) ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ। v-

ਸ.ਅਮਰਜੀਤ

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਵੇਗਾ, ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਟਿਵ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਆਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਆਯਾਤ ਵਪਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ 'ਤੇ ਹੈਂਡ ਬੁੱਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪੰਨਾ 60 ਅਤੇ 61 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (vii) ਹੈ। "ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਨ।" ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੰਨਾ 77 'ਤੇ ਉਹ ਲੇਖ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਯਾਤ ਵਪਾਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਨਾ 81 'ਤੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 98 'ਲੂਣ*' ਹੈ। ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 109 ਹੈ 'ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 'ਕੱਚੇ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਦਵਾਈਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਪਰ ਮੁਰੱਬਾ ਅਤੇ ਗੁਲਕੰਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਭਾਗ IV ਅਤੇ ਆਈਟਮ 109 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੂਣ ਉਹਨਾਂ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ 9 ਸਤੰਬਰ 1953 ਦੇ ਸੀ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਮਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਹ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਵਸਤੂ, ਦਾਨਹਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਟਰਾਲ ਆਬਕਾਰੀ, ਮਾਤਰਾ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 8,00,000

5. ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਕਪੂਰ, ਜੇ. 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਸ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਲੇਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਪੰਨਾ 81 'ਤੇ ਭਾਗ IV ਅਤੇ ਆਈਟਮਾਂ 98 ਅਤੇ 109 ਅਤੇ ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਗਰਮ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿ ਕੀ ਲੂਣ ਨੂੰ ਓਪਨ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਲੋਕਲ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਆਰਲਿਡਜ਼ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡਸ ਹਲਡੇਨ, ਸ਼ਾਅ ਅਤੇ ਮੋਲਟਨ ਦੇ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਲਾਰਡ ਹਲਡੇਨ ਨੇ ਪੰਨਾ 132 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

“ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋ- ਸੀਡਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ

ਕਿਸੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਜੋ ਇਸਦੀ ਆਪਣੀ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਲ- ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਾਨਹਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਲੈਕਟਰ

ਟਰਾਲ

ਐਕਸਾਈਜ਼, ਲਾਰਡ ਸ਼ਾਅ ਨੇ ਪੰਨਾ 138 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

ਦਿੱਲੀ

v.

"ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਰਹਿਤ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉੱਚ-ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪੁਰਾਣੇ ਜੂਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਉਲਝਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁਰ ਪੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਖਾਲੀ ਹੈ।"

S. Amarjit Singh

Kapur, J.

ਪੰਨਾ 150 'ਤੇ ਇਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਮੇਲਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ: - "ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਧਾਨ - ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ। ਇਹ ਸੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲੋਕਲ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਰਵੱਈਆ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।"

ਨਕੁੱਡਾ ਏਯੂ ਬਨਾਮ ਐੱਮ.ਐੱਫ.ਡੀ.ਐੱਸ . ਜੈਰਤਨੇ , (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ , ਜਿੱਥੋਂ ਪੰਨਾ 81 'ਤੇ ਲਾਰਡ ਰੈਡ ਕਲਿਫ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਨਾ ਹੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਟੀਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਸੀ

ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ; ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਸੁਸ ਪਿਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ”

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਕਿ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਰਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ : *ਐਮਐਫ ਦੇ ਜੈਰਤਨੇ ਬਨਾਮ ਬਾਪੂ ਮੀਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਮੀਆਂ*, (1) ਜੋ ਕਿ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਮੰਨਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ. ਲਾਰਡ ਰੈੱਡਕਲਿਫ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਨਾ 896 'ਤੇ ਕਿਹਾ: -

- “ਪਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਸੁਸ ਪਿਕਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਸੀ , ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸ਼ੱਕ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਡ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਮੰਨਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।”

ਫਿਰ ਉਸਨੇ *ਮਹਾਦੇਵ ਗਣੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ . ਸਾਲ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ* 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, (1) ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦਾਨਹਾ ਸੀ, ਸੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਲ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਸਾਗਰ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 182 ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਕਸਟਮ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿੱਧ ਜ਼ਬਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰਮਾਨੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।-----

ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ।

(3), ਪੰਨਾ 321 'ਤੇ ਬੈਂਚ ਐਲਜੇ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :-

"ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰੀ ਬੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਦੋਹਰਾ; ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਆਰ. ਬਨਾਮ *ਮਾਨਚੈਸਟਰ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਮੇਟੀ (4)* 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਕਰ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਜਦੋਂ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ."

- (1) **ILR 46 Bom. 732**
- (2) **1924 KB 171**
- (3) **10 QBD 309**
- (4) **(1952) IAER, 480**

ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਲ- ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਆਰਵੀ ਨੌਰਥਬਰਲੈਡ ਦਾਨਹਾ, ਕੋਲ- ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਸੇਨ-ਪੇਜ 128 ਡੇਨਿੰਗ ਐਲਜੇ ਦੇ ਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ: -
ਆਬਕਾਰੀ.

ਦਿੱਲੀ	“ਪਰ ਲਾਰਡ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਵਿਚ ਹੈ
v.	ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ certiorari ਬਹਾਲ
ਸ.ਅਮਰਜੀਤ ਨੇ	ਸਹੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਿੰਘ ਨੂੰ	ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ
-----	ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਪੂਰ ਵੀ. ਜੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।”	

ਜੇਮਜ਼ ਡਨਬਰ ਸਮਿਥ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕ੍ਰਾਊਨ ਲੈਂਡਜ਼ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1868 ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਮੂਲ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਰ ਪੰਨਾ 623 'ਤੇ ਸਰ ਰੌਬਰਟ ਕੋਲੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ: - :

ਉਹ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ. ਇਸ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ
, ਜੋ ਕਿ

ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਾਂਚ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।”

ਕਈ ਹੋਰ ਕੇਸ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਕਹਿਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ . ਮਕਬੂਲ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਕੇਸ (3), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, >ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ, 'ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਉੱਥੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

“ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਟੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਪਰ ਇਹ”

(1) (1952) 1 ਏ.ਈ.ਆਰ. 122

(2) 3 ਏਸੀ 614

f3) ਏਆਈਆਰ 1953 ਐਸਸੀ 325

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਵਸਤੂ ਦਾਨਹਾ, ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀ ਮਾਲ ਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲੇਬਿੰਗ- ਜਿਸ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਆਬਕਾਰੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਿਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ:-

ਸ. ਅਮਰਜੀਤ
ਸਿੰਘ

“ਇਹ ਸਭ _____ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ।”

ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੀ ਕਸ ਟੌਮਸ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ ਕਸ ਟੌਮਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ, ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਦਰ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਦੋਹਰੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪਰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 226^ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਿਰੰਤਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 188 ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, 189 ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਲ- ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਨਹਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਕੋਲ-ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 190 ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: - tral ਆਬਕਾਰੀ,

ਦਿੱਲੀ v. ਸ.ਅਮਰਜੀਤ ਨੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ----- ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ	190 ਜੇਕਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ- ਰੁਖ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਵਿੱਚ- ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਚੀਫ਼ ਕਸਟਮ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ
---	--

ty, ਵਧੀ ਹੋਈ ਦਰ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸੇ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ।”

ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਲਾਲਾ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਨਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮਦਨ

ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਨੀ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ:-

f ' ;

> z

1

- “ਆਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਪਾਅ ਜਾਂ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਹ ਲਚਕੀਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ- ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਆਰਡਰਲੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਐਲਵਰਟਨ ਦਾ ਕੇਸ (2) ਦੇਖੋ।”

(1) **22 ITR 418**(2) **(1895) 156 ਅਮਰੀਕਾ, 21**

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਾਨਹਾ 'ਤੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਲਾਮ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੇਂਦਰ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਿਰੀਖਕ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਐਕਸਾਈਜ਼, *cer* ਗਲਤ ਸੀ। ਮੈਂ ਰੇਲੋ ਇਨਵੈਸਟ- ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੇਸ, (1) ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ * ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਅਮਰਜੀਤ ਹਿੱਸਾ - ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ - ਸਿੰਘ

ment ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ, ਲਾਰਡ ਉਬਵਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ: -

“ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ *ment ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ* ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮਾਰਚ ਜੋ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ, ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਰਡੀਨਰੀ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। *ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ* ਦੇ ਇੱਕ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ *ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ* ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

. ਅਫਗਾਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੰਬਈ

ਬਨਾਮ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (1) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੈਂਚ ਕਪੂਰ ਆਈ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਲਿਖਤ ਵਾਧੂ- * 'ਆਮ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਕ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

, ਉਹ ਕੇਸ ਜੋ ਪੰਜਾਬ .ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਇਹ ਧਰਮ ਚੰਦ- ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੰਦ ਪੁਰੀ ਐਂਡ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ . ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2) ਨੇ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟ-ਸਰਕਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 'ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਉਪਾਅ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਸੀ' ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਬੈਂਚ ਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਕੰਪਾਰੀ ਆਇਲ ਮਿੱਲ ਬਨਾਮ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ (3) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ।- ਉੱਥੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਹੀ ਉਪਾਅ ਸੀ- ਅਤੇ ਉਹ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਟ-ਸਰਕਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , UC ਰੇਖੀ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ

(1) **55P.L.R.304**

(2) **ਏਆਈਆਰ 1953 ਪੰਜਾਬ 27**

(3) **ILR 1954 ਪੰਜਾਬ 119**

ਅਫਸਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (1) ~ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਸ਼੍ਰੀ ਸ : ਡਬਲਯੂ , - ਜੇ.ਐਸ.ਟੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। (ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਜਿਸ ਨੇ ^ ^ ਕੇਨ-* ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ [ਆਬਕਾਰੀ, cer' ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਗਰਮ ਆਰਟੀਕਲ 226.' 7- .^ .2

jS xAmar ਜੀਤ

ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ * ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ - .ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ^ ਵਾਨ ਦਸ ਟੀ.ਲੈਂਗ. , ਵੀ. ਕੁਲੈਕਟਰ - ਦਾ -h---

ਕਸਟਮ, (2)/ ਜਿੱਥੇ ਅਮੀਰ। ਅਲੀ, ਜੇ.7 (ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ .ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਅਹ' ਬਿਨੈਕਾਰ ਧਾਰਾ f 188 ਅਤੇ '191 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਅਦਾਲਤ' ਗਰਮ,..... ' /

ਦਾ ਹੁਕਮ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਫਿਰ ਜੇ ਵਾਲਚੰਦਨਗਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, ਲਿਮਿਟੇਡ! 9 v. ਬੰਬਈ ਰਾਜ (3) ਜਿੱਥੇ ਆਰਟੀਕਲ 226_ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ। 'ਬੰਬੋ/ਗੰਨਾ ਸੈੱਸ ਐਕਟ' ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 'ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ % ਉਚਿਤ ¹1 ਉਪਾਅ ਹੈ। } ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਸੂਟ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। Cjf observed \Bhagwati, J., concomring):- ', f h;^?

ਸਾਡੇ 'ਸੰਵਿਧਾਨ/ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ*' ਦਾ 'ਇਰਾਦਾ 1' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ; ਧਾਰਾ/226 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ * ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਮ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਫਿਰ', ਇਹ' ਹੋਵੇਗਾ; ਕੋਲ; ਗਿਆ ਹੈ? . 'ਖੱਬੋ/ ਨੂੰ. * ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਿਕਲਪ 1 ; ਦੁਖੀ ਕੀ {ਨੂੰ

'ਸਾਧਾਰਨ ਅਦਾਲਤ' ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ * ਆਰਟੀਕਲ -226/ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ' ਲੇਖ y ^ 226 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 1 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

ਐਡੀ ਮਿਸਟਰ ਜੋਸ਼ਿਫ ਕਿ 'ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ'* ਦੇ ਤਹਿਤ; ਆਰਟੀਕਲ '226 ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ- 1 ' ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਕੁਝ 1 ਸਿਧਾਂਤ' ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ। ਲੜੀ , I ਵੋਲ. VII ਉਸ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੇਠਾਂ , ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਆਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਉਚਿਤ, ਬਰਾਬਰ * ^ ~ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਬਰਾਬਰ ਤੁਰੰਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ।"

ਕਪੂਰ, !। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ - ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਉਸਦੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਹੈ *ਚੋਕਲਿੰਗਮ ਚੇਟਿਆਰ ਬਨਾਮ ਮਦ ਰਾਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ (1)*, ਜੋ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੱਚ ਸੀ ਕਿ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜੋ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਐਕਟ-ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ *ਰੈਲੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕਾਉਂਸਿਲ (2)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਲਾਰਡ ਉਬਵਾਟ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

“ਐਕਟ (S. 45) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦੇ ਉਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

(1) A.I.R. 1942 Mad. 704
(2) 74 I.A. 50

ਐਕਟ ਅਸੰਗਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ- ਸ੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਦਾਨਹਾ, ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕਰਤਾ ਦੇ ਗੁਣ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਵਿਚਾਰ।"

ਟਰਾਲ ਆਬਕਾਰੀ,
ਦਿੱਲੀ

ਬੇਸੈਂਟ ਬਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਨਾਮ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਅਮਰਜੀਤ ਕੈਟ-ਜਨਰਲ ਮਦਰਾਸ (1)।

ਸਿੰਘ

"ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਪੂਰ, ਜੇ ਹੈ. ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਨੁਕੂਲ ਉਪਾਅ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ."

ਮਿਸਟਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਚੂ ਦੇ ਕੇਸ (2) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 1947 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰੀਮਿਸ (ਰਿਕਵਿਜ਼ਿਸ਼ਨ ਐਂਡ ਇਵੀਕਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। 226. ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਰਾਲੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉੱਥੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚੀਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਸਟੇਅ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਪੀਲ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਤਰੀਕ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ* ਕਿ ਅਪੀਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਮੁਕੰਦ ਲਵਸ ਕੇਸ -- (4) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸੇਵਕ ਸੀ

ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।, ਜੇ., ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਅ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. * ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਵਕੀਲ।

- (1) **ILR 43 ਮੈਡ. 146 (ਪੀਸੀ)**
- (2) **54 PLR 206**
- (3) **74 ਆਈਏ 50**
- (4) **ਏਆਈਆਰ 1953 ਪੀ.ਬੀ. 88**

ਸ੍ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਸਲ- ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਫਿਰ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਦ. ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੋਲੇਟਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀਨ-ਏਡੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਟਰਾਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਰ ਟ੍ਰੇਵਰ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ *ਦਿੱਲੀ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ., ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼ ਬਨਾਮ.

ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ

ਸ. -ਅਮਰਜੀਤ ਨੇ ਸੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੀਜ਼ਰ ਤੋਂ ਸੀਜ਼ਰ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ *Raleigh Investment Co, Ltd.*, ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ 1[^] ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। .

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਸੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ 'ਉਲੰਘਣਾ' ਹੋਇਆ ਹੈ? ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 188 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ,

---

(1) A.I.R. 1952 Cal. 656

(1) 74 I.A. 50

